

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa A. A.
przeciwko B. A.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 marca 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adw. R. B. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych, powiększoną o kwotę należnego podatku VAT, tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 27 marca 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w G. z 1 lutego 2017 r. w ten sposób, że zasądził od pozwanego B. A. na rzecz powoda A. A. kwotę 86 398,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 29 maja 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, oddalił apelację powoda w

pozostalej części, zmienił rozstrzygnięcie o kosztach procesu przed Sądem pierwszej instancji oraz orzekł o kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiódł pozwany, powołując się na naruszenie art. 379 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania,

zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przysądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.). Ze względu na odmienny cel instytucji przysądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

4. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący powołał się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. Podał, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania z uwagi na to, że skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa w związku z udziałem w składzie orzekającym SSO M.K.-K. bez wymaganej przepisami art. 77 § 9 ustawy z 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych delegacji.

5. W sprawie nie zachodzi nieważność postępowania w zakresie wskazanym w skardze kasacyjnej oraz brany przez Sąd Najwyższy pod rozwagę z urzędu (art. 398¹³ § 1 zd. 2 k.p.c.).

Skarżący, poza własnymi wątpliwościami, nie przedstawił żadnej argumentacji w zakresie przesłanki nieważności postępowania, o której mowa w art. 379 pkt 4 K.p.c. i niezachowania w sprawie zasad delegowania sędziego oraz orzekania przez sędziego delegowanego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono już, że samo przypuszczenie strony, że sędzia sprawozdawca w składzie, który wydał zaskarżony wyrok, nie był prawidłowo delegowany do sądu apelacyjnego, nie daje podstaw do uznania, iż skład sądu orzekającego w sprawie w postępowaniu apelacyjnym był sprzeczny z przepisami prawa i spowodował nieważność tego postępowania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 grudnia 2015 r., I CSK 171/15, niepubl. oraz z 4 października 2018 r., I CSK

256/18, niepubl.). Sąd Najwyższy wskazywał także, że niezalączanie do akt sprawy dokumentu delegowania sędziego do pełnienia obowiązku w innym sądzie nie oznacza nieważności postępowania przewidzianej w art. 379 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienia: z 15 stycznia 2008 r., III UK 97/07, OSNP 2009/5-6/81; z 15 czerwca 2012 r., I CSK 6/12, niepubl.; wyroki Sądu Najwyższego z 16 maja 2008 r., I UK 337/07, niepubl.; z 12 lipca 2012 r., I CSK 662/11, niepubl.), zwłaszcza że stosownie do art. 77 § 10 Prawa o ustroju sądów powszechnych aktu delegowania nie dołącza się do akt spraw sądowych.

Marginalnie należy zważyć, że na wezwanie Sądu Najwyższego został przedłożony do akt sprawy akt delegowania sędziego do pełnienia obowiązków w Sądzie Apelacyjnym w dniu 27 marca 2018 roku, wydany przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) po uprzednim uzyskaniu zgody Kolegium tego Sądu (art. 77 § 9 Prawa o ustroju sądów powszechnych).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

6. O wynagrodzeniu należnym ustanowionemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym pełnomocnikowi pozwanego orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze w związku z § 4, § 8 pkt 6 oraz § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

jw